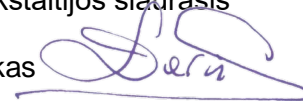

TVIRTINU

Viešosios įstaigos „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“

direktorius Darius Liutikas

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IŠVADA

2024 m. rugpjūčio 29 Nr. 1

Panevėžio rajonas

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau - KPT) nustatymas buvo atliktas viešosios įstaigos „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ (toliau – ASG) darbuotojų, dirbančių tiek tiesiogiai su geležinkelių transportu, tiek ir netiesiogiai, kompetencijų tinkamumo bei aktualumo srityje, vertinant tokių ASG darbuotojų kompetencijų atnaujinimo, gilinimo užtikrinimo kontrolės procesą. KPT atliktas ASG vadovo iniciatyva bei esant Susisiekimo ministerijos nurodymui.					
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	vyriausioji patarėja Regina Shoaib					
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	KPT vertinimas, surinkus jam atlikti reikalingą informaciją, pradėtas 2024-07-01, baigtas 2024-08-29. Analizuotas laikotarpis nuo 2024-09-29 iki 2024-08-29.					
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą						
POVEIKIS	Katastrofinis	Žalia	Geltona	Geltona	Raudona	Raudona
	Kritinis	Žalia	Geltona	Geltona	Raudona	Raudona
	Pastebimas	R1	Geltona	Geltona	Geltona	Geltona
	Žemas	Žalia	Žalia	Geltona	Geltona	Geltona
	Nereikšmingas	Žalia	Žalia	Žalia	Žalia	Žalia
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						
Rizikingumo lygis: <u>Žalias rizikingumo lygis</u>	Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis: R ₁ – tiesioginio galimo piktnaudžiavimo ASG darbuotojų turimomis kompetencijomis KPT atlikimo pabaigos metu nėra, tačiau esant tokiai situacijai, kad iki 2024 m. liepos mėnesio nebus konkretaus grafiko mokymams, kuriuos turi praeiti ASG darbuotojai, kurie darbo funkcijų vykdymui turi turėti atitinkamas specifines techninio pobūdžio					

	<p>kompetencijas, galimi subjektyvūs veiksmi, subjektyvios prielaidos ir subjektyvios įtakos šiame procese. $P=1$; $T=3$. Rizikos lygis: $R=T \times P$; $R_1=3$</p>
	<p>Nustatyta, kad yra šie ASG darbuotojai, kurie, norėdami vykdyti darbinės funkcijas, privalo turėti specifines kompetencijas, susijusias su geležinkelio transportu: V. P.; Z. M.; A. K.; G. D.; K. K.; (t.y. asmenys, galintys dirbti darbą netiesiogiai susijusį su geležinkelių transportu). A. B.; J. B.; D. L.; A. B.; R.; S. F. (t.y. asmenys, galintys dirbti darbą tiesiogiai susijusį su geležinkelių transportu) – toliau vadinami darbuotojais.</p> <p>Poveikis vertinamas 3 balais, nes nors nebuvo pasitvirtinę nei pavienių asmenų pranešimų, nei kitų pranešimų iš kitų šaltinių, kad reikalinga aktualizuoti nurodytų darbuotojų specifines techninio pobūdžio kompetencijas, atliekant KPT analizę nustatyta, kad tikslinga minėtuosius asmenis siųsti pereiti atitinkamus mokymus, kurie dėl Aukštaitijos siaurojo geležinkelio specifikos nėra organizuojami nei taip dažnai, nei taip aktyviai, kaip tai yra užtikrinama plačiojo geležinkelio panašios kompetencijos darbuotojams. Šios aplinkybės sukėlė papildomus rūpesčius ir papildomų tiek žmogiškųjų išteklių panaudojimo klausimus, kadangi buvo reikalinga išspręsti, koku būdu laiku ir tinkamai organizuoti šiems ASG darbuotojams reikalingus mokymus.</p> <p>Tikimybė vertinama 1 balu, nes atlikus faktinių aplinkybių analizę nustatyta, kad nors dėl tokių mokymų trūkumo minėtų ASG darbuotojų tinkamų mokymo organizavimo, savalaikio kompetencijų kėlimo, gilinimo klausimo išsprendimas laikytinas didesniu iššūkiu nei kasdienės darbuotojų vykdomos užduotys, šią situaciją ASG Infrastruktūros skyriaus vadovas ir žmogiškųjų išteklių vadybininkas sukontroliavo laiku, apie esamas aplinkybes ASG vadovas informuotas laiku ir priimti reikalingi sprendimai.</p> <p>Pagrindimas, kodėl skirti atitinkami balai:</p> <p>Atliekant analizę nustatyta, kad konkrečių mokymų tiek darbuotojai, dirbantys darbą netiesiogiai susijusį su geležinkelių transportu, tiek darbuotojai, dirbantys darbą tiesiogiai susijusį su geležinkelių transportu, artimiausiu metu nebuvo praėję, o esant šių dienų aktualijoms, nuolatinis kompetencijų kėlimas yra būtinas bet kurioje veiklos srityje, atitinkamai, ypačingai toje srityje, kuri susijusi su vežimu. Kaip buvo išsiaiškinta nagrinėjant tiek esamus dokumentus, tiek bendraujant su darbuotojais, tokių mokymų poreikis aktualus, nors ASG tiesiogiai ir realiai neteikia tokių keleivių vežimo paslaugų, kokios dominuoja dabartinėje transporto bei susisiekimo sferose.</p> <p>Iš aukščiau nurodytų ASG darbuotojų pareigybių aprašymų matyti, kad ne kiekvienas darbuotojas turėtų praeiti vienodo lygio mokymus, kadangi, tuo atveju, jei darbuotojai ir yra tiesiogiai susiję su geležinkelių transportu, tačiau dirba tik traukinio mašinistu ir nesukabinėja vagonų, būtų tikslingi paprastesni mokymai, nei kitiems darbuotojams, kurie betarpiškai dalyvauja vežimo procesuose. Taigi, kadangi tokių darbuotojų, galinčių dirbti darbą tiesiogiai susijusį su geležinkelių transportu, bet nevykdančių vagonų prikabinimo, dauguma, sudėtingesni,</p>

	<p>gilesni, ilgesnį laikotarpį trunkantys mokymai reikalingi 3 (trims) ASG darbuotojams.</p> <p>Tačiau, tenka atkreipti dėmesį, kad net ir nesant itin sudėtingų funkcijų ir daugumos darbuotojų, kurie dirbtų sudėtingus vežimo proceso darbus (tarkime, tiesiogiai susijusius su geležinkelio transporto valdymu) mokymai vis dėlto tikslingi ir reikalingi.</p> <p>Kiek kita situacija būtų su ASG darbuotojais, kurie gali dirbti darbą netiesiogiai susijusį su geležinkelių transportu. Šiems asmenims mokymai, remiantis loginiu bei racionalumo principu, kaip ir nėra imperatyviai reikalingi, privalomi. Šių asmenų pareigybės yra dvejopos, t.y. šie darbuotojai yra kelio darbininkai (4, keturi) arba kelio brigadininkai (2 du). Ir šie darbuotojai, suprantama, tiesiogiai su pačiu traukinio mechanizmu, šio mechanizmo kontrole ar panašiais procesais nedirba.</p> <p>Tačiau Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu nagrinėjant esamas aplinkybes, aptariant jas su atsakingais ASG darbuotojais, nuspręsta, kad nepaisant tiesioginės sąsajos nebuvimo su traukinio mechanizmais ir valdymu, net ir šiems ASG darbuotojams tikslingi mokymai, kadangi, priešingu atveju, kompetencijų nekėlimas ir negilinimas darbinųjų funkcijų srityje, galimai, privestų prie netinkamo elgesio vykdant kelio darbininko ar kelio brigadininko funkcijas. Tokių galimų pažeidimų pasekmės dažniausiai turi kardinaliai neigiamas pasekmes ne tik žmogaus darbui, bet ir sveikatai, todėl būtina pašalinti net teorines tokių galimybių rizikas prie ko tikrai prisidėtų mokymai ir šiems darbuotojams.</p> <p>Valdant aukščiau nurodytas rizikas, būtų tikslinga konkrečiai nusistatyti datas (grafikus), susirasti tinkamus subjektus (tinkamas Lietuvos Respublikos įstaigas, įmones), kurie turi teisę vesti reikalingus mokymus ir įmanomai per trumpiausią laikotarpą įvykdyti aptartus mokymus (gauti tai patvirtinančius pažymėjimus, jei jie gali būti išduodami).</p> <p>Taigi, nustatyta, kad būtina šiame dokumente nurodytų ASG darbuotojų kompetencijų užtikrinimo ir kėlimo procesą detalai organizuoti, kontroliuoti, nustatant konkrečias mokymų datas (grafikus), užtikrinti, kad darbuotojai į mokymus nuvyktų, juose dalyvautų, pereitų reikalingus patikrinimus, jei tokie yra vykdomi mokymų pabaigoje.</p>
<p><u>Žalias rizikingumo lygis</u></p>	<p>Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis:</p> <p>R₁ – galimas piktnaudžiavimas procedūromis nustatant ASG darbuotojų kompetencijų kėlimo poreikį ir grėsmes, kad darbinės funkcijas gali vykdyti asmenys, kurių kompetencijos nėra pakankamos, nenustatyta. Tačiau nesant išklaustyti aktualių mokymų, nesant konkrečių grafikų, kada šie veiksmai turi būti atlikti, nesant nustatytų konkrečių darbuotojų atsakomybių, kurie turi atsakyti už šių procesų kontrolę, apsunkinamos galimybės ASG darbuotojams pasižymėti aktualiomis kompetencijomis, sužinoti naujausias aktualijas geležinkelio transporto srityje, kurios galėtų būti panaudojamos kasdienėje veikloje.</p> <p>P=1; T=2. Rizikos lygis: R=T×P; R₁=2</p> <p>Poveikis vertinamas 2 balais, nes nors jokių skundų dėl ASG darbuotojų kompetencijų nebuvo gauta, neigiamos</p>

	<p>informacijos šiuo klausimu žiniasklaidoje taip pat nebuvo pateikta, reikalinga nustatyti konkrečius terminus (grafikus) pagal kuriuos būtų organizuojami reikalingi mokymai aukščiau nurodytiems darbuotojams bei nustatyti konkrečius ASG atsakingus asmenis, kurie privalėtų tinkamai inicijuoti tokių mokymų pradžią, sektų jų eigą, užtikrintų darbuotojų tinkamą dalyvavimą juose.</p> <p>Tikimybė vertinama 1 balu, nes nors nenustatytas nei vienas pažeidimo atvejis per tiriamąjį laikotarpį, tikimybę didina faktas, jog yra proceso organizavimo trūkumai, kurie bus panaikinti valdant korupcijos riziką R₁.</p> <p>Pagrindimas, kodėl skirti atitinkami balai: ASG tiriamuoju laikotarpiu skundų dėl netinkamo ASG su geležinkeliu transportu dirbančių darbuotojų darbo funkcijų vykdymo ir/ar netinkamo elgesio (pvz., nesaugaus vairavimo, netinkamo greičio palaikymo, vagonų netinkamo sukabinimo/atkabinimo) nėra gauta. Pranešimų iš ASG dalininkų, kad jie būtų gavę informacijos apie Siaurojo geležinkelio tinkamos priežiūros ir/ar valdymo pažeidimus, taip pat nebuvo gauta. ASG Infrastruktūros skyriaus vadovo pranešimuose, išsakomuose kassavaitiniuose ASG administracijos susirinkimuose vyraujanti problematika taip pat nėra jam pavaldžių tiesiogiai su Siauroju geležinkeliu dirbančių darbuotojų kompetencijos, kvalifikacijos ir/ar darbinių funkcijų vykdymo tinkamumas. Tačiau korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu nustatyta, kad šie darbuotojai jau ganėtinai ilgą laiką nėra siunčiami kelti kvalifikacijos, nors vykdomos funkcijos iš tiesų specifinės, susijusios ir su keleivių saugumu, todėl net ir nesant jokių neigiamų įvykių, reikalinga dėti maksimalias pastangas, jog užkardyti ir teoriškai galimas grėsmes. Darbinės kvalifikacijos kėlimas yra vienas iš būdų užtikrinti, kad neigiamų įvykių nebūtų ir ateityje.</p> <p>Vis dėlto tenka pripažinti, kad nors ASG valdoma infrastruktūra yra daugiau istorinio, o ne moderniojo (aktualiojo/pažangaus) pobūdžio, vis dėlto kelionių saugumo, kokybės užtikrinimo standartai nuolat kinta, vystosi ir tampa vis aukštesni. Todėl siekiant užtikrinti bei išlaikyti įmanomai optimaliausią ASG teikiamų turistinių paslaugų kokybę, saugumą, reikalinga (tarpe kitų kokybę užtikrinančių elementų) užtikrinti ir nuolatinę darbuotojų kvalifikacijos gilinimą.</p> <p>Taigi, Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu nustatyta, kad nors ir nesant skundų ir/ar pranešimų apie galimus pažeidimus ASG darbuotojų kompetencijų užtikrinimo procese, reikalinga nustatyti mokymų grafikus, paskirti už jų organizavimą, eigos monitoringą atsakingus asmenis.</p>
Kita informacija	

5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	Žmogiškųjų išteklių vadybininkei ir Infrastruktūros skyriaus vedėjui: 1. Nustatyti, kokie mokymai yra reikalingi kiekvienam iš šiame dokumente nurodytųjų ASG darbuotojų; 2. Surasti kvalifikuotas ir leidimus turinčias įstaigas (įmones) galinčias praveisti reikalingus mokymus ir priimti egzaminus (jei/kai tokie reikalingi) 3. Sudaryti konkretų tokių mokymų atlikimo grafiką; 4. Sutikrinti ir sukontroliuoti, kad Infrastruktūros skyriaus vedėjui tiesiogiai pavaldūs šiame dokumente nurodyti ASG darbuotojai tinkamai nuvyktų į mokymus, juose dalyvautų bei, esant poreikiui, laikytų reikalingus egzaminus. 5. Visi aukščiau nurodyti procesai turi būti įgyvendinti iki 2024 m. spalio 1 d.
6. Kitos pastabos	Nėra
7. Priedai	Nėra
Išvadą parengęs asmuo: Vyriausioji patarėja Regina Shoaib	
